

T.R.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih: **27 Şubat 2026**
Sayı: **17448**

41466

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıda belirtilen sorularımın, Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek tarafından Anayasa'nın 98'inci ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri uyarınca yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 26.02.2026

Av. Mahmut TANAL
CHP Şanlıurfa Milletvekili

Şanlıurfa; tarım, sanayi ve ticaret potansiyeliyle ülke ekonomisine önemli katkı sunan, genç ve hızla artan nüfusu nedeniyle kamu hizmeti ihtiyacı yüksek olan bir il olmasına rağmen, kamu yatırımlarının düzeyi bakımından uzun yıllardır geri bırakıldığı yönünde yaygın ve somut nitelikli şikâyetler bulunmaktadır. Sulama projelerinin tamamlanmaması, enerji altyapısındaki yapısal sorunlar, sağlık ve eğitim yatırımlarındaki yetersizlikler, ulaşım projelerindeki gecikmeler ve kişi başına düşen kamu yatırımlarının düşük seviyede kalması; bölgede ekonomik gelişmeyi sınırlamakta, sosyal refahı olumsuz etkilemekte ve bölgesel eşitsizlikleri derinleştirmektedir.

Devlet bütçesinin hazırlanması ve uygulanmasında kaynakların bölgesel adalet, kamu yararı ve kalkınma hedefleri doğrultusunda dağıtılması anayasal bir zorunluluktur. Kamu kaynaklarının kullanımında planlama, ölçülülük, eşitlik ve bölgesel denge ilkeleri idari tercih değil, anayasal yükümlülüktür.

Anayasa'nın 10 uncu maddesi eşitlik ilkesini, 73 üncü maddesi vergi yükünün adaletli ve dengeli dağılımını, 166 ncı maddesi planlı kalkınmayı ve bölgeler arası gelişmişlik farklarının giderilmesini, 127 nci maddesi ise yerel yönetimlerin mali imkânlarının güçlendirilmesini açıkça öngörmektedir.

Şanlıurfa'dan toplanan vergiler ile Şanlıurfa'ya yönlendirilen kamu yatırımlarının yıllar itibarıyla karşılaştırmalı biçimde açıklanması, yatırım önceliklerinin nesnel ölçütlere dayanıp dayanmadığının ortaya konulması ve bölgesel kalkınma politikalarının somut sonuçlarının değerlendirilmesi zorunlu hale gelmiştir.

Bu bağlamda;

1. 2019, 2020, 2021, 2022, 2023, 2024 ve 2025 yıllarında Şanlıurfa ilinden toplanan toplam vergi tutarı ne kadardır? Bu tutarların Türkiye toplam vergi gelirleri içindeki oranı nedir?
2. Aynı yıllarda Şanlıurfa ilinde merkezi yönetim bütçesinden yapılan toplam kamu yatırım tutarı ne kadardır? Bu yatırımların sektörlere göre dağılımı nedir?
3. 2019-2025 yılları arasında Şanlıurfa'da kişi başına düşen kamu yatırımı miktarı ne kadardır? Bu miktarın Türkiye ortalaması ile karşılaştırması nasıldır?
4. Aynı dönem itibarıyla Şanlıurfa'nın kişi başına kamu yatırımı bakımından 81 il içindeki yıllara göre sıralaması kaçındır?

5. GAP kapsamında Şanlıurfa'da planlanan sulama, enerji ve altyapı projelerinden hangileri tamamlanmıştır? Hangileri devam etmektedir? Hangileri ertelenmiş veya yatırım programından çıkarılmıştır?
6. Şanlıurfa'da sağlık, eğitim, ulaşım ve tarım altyapısı alanlarında son 7 yıl içinde iptal edilen, ertelenen veya yatırım programından çıkarılan projeler var mıdır? Varsa her bir projenin adı, yılı ve iptal gerekçesi nedir?
7. Şanlıurfa'nın nüfus büyüklüğü, demografik yapısı, ekonomik katkısı ve sosyal ihtiyaçları dikkate alınarak merkezi yatırım programlarında özel bir planlama veya pozitif ayrımcılık uygulanmış mıdır?
8. Bölgesel kalkınma politikaları kapsamında Şanlıurfa'nın sosyo-ekonomik gelişmişlik göstergelerini iyileştirmek amacıyla 2026–2030 döneminde planlanan kamu yatırım tutarı ne kadardır? Bu yatırımların sektörlere göre dağılımı nedir?
9. Şanlıurfa'nın elektrik altyapısı, sulama birlikleri, içme suyu sistemleri ve ulaşım altyapısının iyileştirilmesi amacıyla merkezi bütçeden ayrılan mevcut kaynaklar yeterli midir? Yetersiz ise bu kaynakların artırılmasına yönelik bir plan veya program bulunmakta mıdır?
10. Şanlıurfa'nın vergi katkısı ile kamu yatırımı düzeyi arasında ortaya çıkan farklılıkların giderilmesi, bölgesel eşitsizliklerin azaltılması ve yatırım dağılımında adaletin sağlanması amacıyla hazırlanmış somut, takvimlendirilmiş ve bütçelendirilmiş bir politika veya eylem planı var mıdır?
11. Şanlıurfa'ya yapılan kamu yatırımlarına ilişkin veriler hangi kurum veya kurumlar tarafından derlenmekte ve yayımlanmaktadır? Bu verilerin hesaplanma yöntemi ve veri kaynakları nelerdir?
12. 2019–2025 döneminde Şanlıurfa için yatırım programına alınan projelerin öngörülen bütçeleri ile fiilen gerçekleşen harcama tutarları ne kadardır? Gerçekleşme oranları proje bazında nedir?
13. Şanlıurfa'da yatırım programına alınmasına rağmen geciken, durdurulan veya iptal edilen projeler bakımından idari, mali veya teknik sorumluluk tespitine yönelik herhangi bir inceleme, soruşturma veya denetim yapılmış mıdır?
14. Yapılmış ise bu inceleme veya soruşturmalar sonucunda sorumlu olduğu belirlenen kamu görevlileri veya diğer kişiler hakkında idari işlem, disiplin yaptırımı veya adli işlem tesis edilmiş midir? Edilmiş ise bunların sayısı, niteliği ve sonucu nedir?